

Kokousaika keskiviikko 15.11.2023 kello 17:00

Kokouspaikka Iin seurakuntatalo

Käsiteltävät asiat

§ liite asia

59		Kirkkoherran viranhaltijapäätökset
60		Taluspäällikön viranhaltijapäätökset
61		Tiedoksiantoasioita
62		Kirkkovaltuuston päätösten laillisuusvalvonta
63	1	Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin lausuntopyyntö Iin seurakunnan kirkkoherran viran täyttämistä koskien
64	2-4	Piispantarkastuksen loppulausunto
65		Kirkon ympäristödiplomin hakeminen
66		Siivoojan tehtävä
67		Hautaoikeuden jatkamisia KL 3 luvun mukaan
68	5	Henkilökunnan koulutussuunnitelma vuodelle 2024
69	6	Talousarvio vuodelle 2024 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026
70	7	Hautaustoimen maksut 1.1.2024 alkaen
71	8	Kolehtisuunnitelma 1.1.2024 – 31.1.2024
72		Kokouksen päättäminen

KOKOUSAIKA	keskiviikko 15.11.2023 kello 17:00	
KOKOUSPAIKKA	Iin seurakuntatalo	
Läsnä	Ruotsalainen Tapani, puheenjohtaja Alaraasakka Riitta-Liisa, varapj. Hakoköngäs Anne Jutila Mika Kaarre Martti Lohi Tiina Pakonen Kirsimaria Turtinen Sirkka-Liisa, varajäsen Vitikka Markku	
Muut saapuvilla olevat	Liukkonen Ilkka Huhta Tapani	kirkkovaltuuston puheenjohtaja vt. talouspäällikkö
Poissa	Turtinen Esko	
Laillisuus ja Päätösvaltaisuus (KL 10:11, 15-16; Kn os 5 §-6 §)		
Asiat	59§ - 72§	
Pöytäkirjan tarkastajat (KJ 10: 8; Kn os 9 §)	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kirsimaria Pakonen ja Markku Vitikka.	
Pöytäkirjan allekirjoitus	 Tapani Ruotsalainen puheenjohtaja	 Tapani Huhta pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja tarkastettiin kirkkoherranvirastossa 15.11.2023.	
	 Kirsimaria Pakonen	 Markku Vitikka
Pöytäkirja ollut nähtävillä (KL 10:23 §)	Iin seurakunnan verkkosivuilla iinseurakunta.fi 16.11. – 15.12.2023.	
Todistaa	Tapani Ruotsalainen	

Kirkkoherran viranhaltijapäätökset

- 142/2023 Sara Ylipään palkkaaminen kirkkoherranviraston toimistotyöhön ajalle 23.-25.10.2023
143/2023 Sara Ylipään ottaminen varhais- ja nuorisotyön väliaikaiseen virkaan ajalle 17.-21.11.2023
143/2023 Iida Huhtan ottaminen varhais- ja nuorisotyön väliaikaiseen virkaan ajalle 17.-20.11.2023
145–169/2023 Henkilöstöhallinnon järjestelmän (Populus) päätökset

Päätösesitys (TR):

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi eikä siirrä käsiteltäväkseen.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 59 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

AsB

LP

Talouspäällikön viranhaltijapäätökset

195–206/2023
19/2023
20/2023

Henkilöstöhallinnon järjestelmän (Populus) päätökset
Puun myynnin toimeksianto
Siivoojan sijaisuus

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi eikä siirrä käsiteltäväkseen.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 60 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiedoksiantoasioita

1

Vuoden 2023 verotulotilitykset ja taloudellinen tilanne.

Lokakuun lopussa verotulokertymä oli 1 545 664 €, joka on noin 10,0 % suurempi kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana. Myös koko Suomen kirkon alkuvuoden verotulot olivat n. 9,8 % edellisvuotta suuremmat.

Seurakunnan menot olivat lokakuun lopussa 15,7 % (n. 218 t€) suuremmat kuin viime vuonna johtuen mm. kasvaneista palkkakustannuksista (+8,4 %) ja kasvaneesta toiminnan määrästä ja erilaisista laitehankinnoista sekä yleisen hintatason noususta. Kustannustason nousu on kuitenkin huomioitu talousarviossa eikä sen ylitystä ole tapahtumassa.

2

Syyskuun lopun jäsenmäärä oli 7940 eli 90 vähemmän kuin viime vuoden lopussa. Vähenneminen johtui pääosin negatiivisesta muuttoliikkeestä.

3

Aluehallintovirasto valvoo hautausmaakiinteistöjen lainmukaisuutta (kirje 6.10.2023). Itä-Suomen aluehallintovirasto on käynnistänyt hautausmaakiinteistöjä koskevan valvontaohjelman. Tarkoituksena on varmistaa, että maamme hautausmaakiinteistöt täyttävät hautaustoimilain asettamat velvoitteet.

- Hautausmaan ylläpitäjän tulee omistaa hautausmaakiinteistö tai ylläpitäjällä tulee olla kiinteistöön parhaalle etusijalle kirjattu vuokraoikeus tai muu käyttöoikeus ja kiinteistön omistajan suostumus hautausmaan perustamiseen. Kiinteistötietojärjestelmässä tulee olla ajantasainen tieto kiinteistön omistajasta.
- Hautausmaakiinteistö ei saa olla kiinnityksen kohteena eikä siihen saa kohdistua muita kirjattuja erityisiä oikeuksia, esimerkiksi vuokraoikeuksia.
- Hautausmaan tulee olla erillinen kiinteistö. Kiinteistöön voi kuulua lisäksi hautausmaan käyttöön ja ylläpitoon liittyviä muita alueita.
- Hautausmaakiinteistöllä tulee olla kiinteistötietojärjestelmään merkitty vallintarajoitus, jonka mukaan kiinteistö on hautausmaakäytössä.

Kruununsaaren hautausmaan kiinteistöön kuuluu myös kirkon alue sekä pieni n. 20 m² ala kirkkotien toisella puolella olevan Gasthausin pihalla. Tämä alue tulee lohkoa pois hautausmaakiinteistöstä. Aluehallintovirastolle tulee ilmoittaa 29.2.2024 mennessä miten ja missä aikataulussa hautausmaakiinteistö on saatettu tai saatetaan hautaustoimilain velvoitteiden edellyttämään kuntoon.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 61 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:



Kirkkovaltuuston päätösten laillisuusvalvonta

Kirkkolain 3 luvun 11 §:n mukaan kirkkoneuvoston tulee suorittaa kirkkovaltuuston päätösten laillisuusvalvonta. ”Jos kirkkoneuvosto katsoo, että kirkkovaltuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä tai menee valtuuston toimivaltaa ulommaksi taikka muutoin on lainvastainen, kirkkoneuvoston tulee jättää päätös täytäntöön panematta ja syyn tähän ilmoittaen viipymättä saattaa asia valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.”

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto toteaa kirkkovaltuuston 2.9.2023 tekemät päätökset laillisiksi ja täytäntöönpanokelpoisiksi.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 62 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin lausuntopyyntö lin seurakunnan kirkkoherran viran täyttämistä koskien

lin seurakunnan kirkkoherra, rovasti Tapani Ruotsalainen on ilmoittanut irtisanoutuvansa 1.2.2025 alkaen.

Oulun hpk:n tuomiokapituli on lähettänyt lin seurakunnalle kirjeen (liitteenä), jossa se pyytää lin seurakunnan kirkkovaltuustoa antamaan lausunnon, jossa se ilmaisee,

- a. pyytääkö kirkkovaltuusto kirkkoherran virantäyttöprosessin käynnistämistä, vai onko sen tiedossa seikkoja, joiden perusteella virkaa ei ole tässä vaiheessa syytä täyttää;
- b. ilmoittamaan, pyytääkö se välillisen vaalitavan käyttämistä mahdollisessa virantäyttöprosessissa, sekä
- c. ilmoittamaan mahdollista viran haettavaksi julistamista varten lin seurakunnan kirkkoherran viran erityiset tarpeet tai ilmoittamaan tuomiokapitulille, ettei erityisiä tarpeita ole

Päätösesitys (TR):

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto ilmoittaa Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille kirkkoherran viran täyttämisen osalta seuraavaa:

- a. pyytää kirkkoherran virantäyttöprosessin käynnistämistä, koska ei ole tiedossa seikkoja, joiden perusteella virkaa ei olisi syytä täyttää
- b. pyytää välittömän vaalitavan käyttämistä
- c. Kirkkoherranviran erityistarpeiksi nähdään seuraavaa
 - kyky strategiseen ajatteluun ja käytännön johtamiseen ja sen kehittämiseen.
 - hyvät viestintä- ja vuorovaikutustaidot
 - kokemus organisaation hallinnosta ja johtamisesta

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 63 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Piispantarkastuksen loppulausunto

Iin seurakunnassa on toimitettu piispantarkastus, joka päättyi 22.-24.9.2023 piispan vierailuun ja sen loppulausuntoon. Piispan päätöslausunto sekä pappisasessorin ja lääninrovastin muistiot ovat liitteenä. Niiden pohjalta tulee käydä avoin ja arvioiva keskustelu työntekijäkokouksessa sekä kirkkovaltuustossa, kirkkoneuvostossa ja kappelineuvostossa. Iin seurakunnan, kirkkoneuvoston ja kirkkoherran on ryhdyttävä niihin toimenpiteisiin, joihin tämä piispantarkastuksen päätöslausunto antaa aihetta.

Piispantarkastuksen seurantakäynti suoritetaan lääninrovastin johdolla vajaan vuoden kuluessa, ja sen tuloksista raportoidaan piispalle. Silloin selvitetään, miten seurakunnassa tässä tarkastuksessa esiin tulleisiin kehittämishaasteisiin on vastattu.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto merkitsee piispantarkastuksen loppulausunnon tiedoksi. Kirkkoneuvosto lähettää piispantarkastuksen loppuraportin myös Iin seurakunnan kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 64 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.



Kirkon ympäristödiplomin hakeminen

Iin seurakunnassa on jo vuonna 2004 saatu ensimmäisten joukossa kirkon ympäristödiplomi, mutta sitä ei ole sen jälkeen koskaan uudistettu. Iin seurakunta on kuitenkin käytännön toimissaan ja hankinnoissaan koko ajan toteuttanut ympäristöohjelman mukaisia toimia.

Kirkon ympäristödiplomi on Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakuntia varten laatima järjestelmä, joka auttaa seurakuntia suunnittelemaan ja kehittämään toimintaansa ympäristöystävälliseksi. Diplomiin liittyvässä arvioinnissa käydään läpi seurakunnan koko toiminta, muun muassa jätehuolto, kiinteistöt, hautausmaat, metsänhoito, jumalanpalvelukset ja ympäristökasvatus. Kirkon ympäristödiplomi voidaan hakemuksesta myöntää voimassa olevan käsikirjan ehdot täyttävälle seurakunnille ja diplomi on voimassa myöntämispäivästä alkaen viisi vuotta.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030-strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Ympäristötoiminnan lähtökohtana on seurakunnan johdon sitoutuminen työhön. Järjestelmä korostaa sekä seurakunnan johdon, henkilöstön että seurakuntalaisten vastuuta. Ympäristövastuun lisäksi järjestelmään on otettu mukaan myös kulttuuriseen kestävytyteen liittyviä sekä joitain sosiaalisen vastuun piiriin kuuluvia asioita kuten kansainvälinen diakonia, vastuullinen sijoittaminen ja Reilu kauppa.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto

1. päättää, että Iin seurakunnassa laaditaan ympäristöohjelma ja lähdetään tavoittelemaan ympäristödiplomia.
2. nimeää Iin seurakunnan ympäristövastaavaksi talouspäällikön.
3. nimeää ympäristötyöryhmän jäseniksi ja samalla eri työmuotojen ympäristövastaavaksi kirkkoherran, vastaavan lastenohjaajan, Kuivaniemen alueen diakoniatyöntekijän, nuorisotyön vastualueen nuorisotyönohjaajan, taloussihteerin ja Iin alueen seurakuntamestarin.
4. valitsee kirkkoneuvoston edustajan ympäristötyöryhmään.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 65 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin kohtien 1-3 osalta ja kirkkoneuvosto valitsee Markku Vitikan edustajakseen ympäristötyöryhmään.

Siivoojan tehtävä

Yhteistyötoimikunta 18.10.2023 1 §

Iin seurakunnassa on ollut aikaisemmin 3 seurakuntamestaria ja heidän tehtäviinsä on kuulunut myös kaikki rakennusten siivoustehtävät ja pienimuotoisten kahvitusten järjestelyt. Yhden heistä jäädessä eläkkeelle 1.9.2021 lukien päätettiin siivous- ja kahvitustehtävät hoitaa kokeiluluonteisesti osa-aikaisella siivoojan tehtävällä vuoden 2023 loppuun asti. Tässä vaiheessa on todettu, että kahden seurakuntamestarin ja osa-aikaisen siivoojan mallissa työaika tehtävien hoitamiseen ei ole aina riittänyt vaan on jouduttu tekemään erityisjärjestelyjä tai ylityötä. Suntion tehtäviin on palkattu joskus sijainen tai esim. vastaava lastenohjaaja on hoitanut jumalanpalveluksissa suntion tehtäviä. Myös siivoustehtävissä on jouduttu joskus käyttämään ulkopuolista sijaista tai esimerkiksi lastenohjaaja on toiminut sijaisena. Suntioiden ja siivoojan tehtävien määrästä ja siihen tarvittavasta työajasta ei kuitenkaan voida varmasti sanoa mm. seuraavista syistä johtuen:

- suntioilla on ollut normaalien tehtävien lisäksi erilaisia projekteja kuten Kuivaniemen ruumishuoneen siirto, Iin kirkon kiinteän striimauskamerajärjestelmän rakentaminen, Kuivaniemen kirkon äänentoistojärjestelmän päivitys
- Siivoojan työaika on vaihdellut 23–30 tunnin välillä
- Siivottavien kohteiden ja kahvitusten järjestelyjen määrä on vaihdellut toiminnan muutosten myötä koronan jälkeen.

Kokouksen keskusteluissa nousi esille erilaisia vaihtoehtoja tehtäväjärjestelyjen osalta:

- palataan takaisin 3 seurakuntamestarin malliin, jossa yhden tehtäväkuvaan kuuluu siivoojan tehtävät
 - tämä mahdollistaisi tarvittavien suntioitehtävien laajemman jakamisen lomien ja sairastapausten aikana, mutta todettiin myös, ettei ole helppo löytää seurakuntamestaria, jonka tehtävät olisivat 80% siivoojan tehtäviä ja vain 20% suntion tehtäviä.
- tarkastetaan lastenohjaajien tehtävissä tapahtuneet muutokset ja selvitetään voisiko heidän työpanostansa siirtää siivoojan tai seurakuntamestarin tehtäviin.
- seurakuntamestareiden tehtävien sisältöä tulee tarkastella:
 - Haudankaivuussa on Iin, Olhavan ja Kuivaniemen osalta ollut viime vuosina seurakuntamestari mukana. Haudankaivuu kilpailutetaan talven aikana niin, että jatkossa seurakuntamestari ei ole enää mukana, vaan merkkää ainoastaan kaivuupaikan, joten työaika vapautuu täältä jonkin verran.
 - Tilaisuuksien, joissa tiedetään etukäteen olevan vain vähän osallistujia suunnittelu siten, ettei siellä ole seurakuntamestaria.
 - Seurakuntamestareiden siivoustehtävien ulkoistus tai siirto siivoojalle (kirkot, Oijärven kyläkirkko ja Väli-Olhavan seurakuntatalo)

Yhteistyötoimikunta

1 §

Päätös:

Yhteistyötoimikunta esittää, että kirkkoneuvosto päättää jatkaa siivoojan tehtävää määräaikaisena vähintään nykyisellään vielä vuoden 2024 loppuun asti, jotta ehditään saada selvyys siivoojan ja suntion tehtävien vaatimasta kokonaistyöajasta ja tehtävänkuvan sisällöstä.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto päättää, että

1. siivoojan tehtävä täytetään 31.12.2024 asti vähintään 60 %:n työajalla ja talouspäällikkö voi päättää työajan kokeilun aikana;
2. tehtävään palkataan tehtävän nykyinen hoitaja Anne Aitto-oja.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 66 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Hautaoikeuden jatkamisia KL 3 luvun mukaan

Hautaoikeus luovutetaan enintään 50 vuodeksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan uudelleen käyttää.

Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana.

Hautaoikeus luovutetaan määrääjäksi oikeudenhaltijalle, joka voi luovuttaa tämän oikeuden vain seurakunnalle.

Hautaoikeuden haltijasta sovitaan kirkkolain 3 luvun 31 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Jaosta suku- ja kertahautoihin hautausmailla on luovuttu. Määräaika on enintään 50 vuotta. Sitä voidaan KL 3: 30 § edellytyksin jatkaa eli hautaoikeuden haltijan hakemuksesta jatkaa. Hautaoikeuden haltijasta taas sovitaan hautaa luovutettaessa. Jos tällaista sopimusta ei ole tehty vuoden sisällä haudan luovutuspäivästä, hautaoikeuden haltijasta ja siitä, keitä haudataan voidaan haudata, päätetään kirkkolaissa olevien määräysten mukaan.

Kuivaniemen hautausmaalla on suoritettu hautojen hallinta-aikojen päättymistä koskeva kuulutus kirkkoneuvoston päätöksellä 18.5.2022 37 §. Tämän seurauksena kirkkoneuvostolle hautaoikeuden pidentämistä koskevan hakemus on jätetty seuraavien hautapaikkojen osalta:

03-08-00-015	03-09-00-054	03-12-00-008	03-15-00-002
03-08-00-073	03-10-00-006	03-12-00-096	03-15-00-045
03-09-00-004	03-10-00-017	03-14-00-051	03-15-00-059
03-09-00-005	03-11-00-010	03-14-00-059	03-15-00-067
03-09-00-011	03-11-00-071	03-15-00-001	

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto päättää jatkaa hautaoikeutta 50 vuodelle yllä olevan mukaisille hautapaikoille.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 67 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Henkilökunnan koulutussuunnitelma vuodelle 2024

Seurakunnan henkilöstökoulutuksen lähtökohtana on seurakunnan toiminnan mukanaan tuomat koulutustarpeet. Henkilöstökoulutuksen tavoitteena on tukea seurakunnan tavoitteellista kehittämistä ja parantaa työntekijöiden työskentelyvalmiuksia. Seurakunnan koulutussuunnittelussa on pyrittävä pitkäjänteisyyteen. Henkilöstökoulutuksen painopisteet tulee asettaa useammalle vuodelle ja suunnittelussa on otettava huomioon koko henkilöstö. Kirkkoneuvosto vahvistaa toteutussuunnitelmat talousarvioon liittyen vuodeksi kerrallaan.

Seurakuntien tukena koulutus- ja kehittämistarpeeseen vastaamisessa on kirkon henkilöstökoulutusjärjestelmä, jonka muodostavat kirkon koulutuskeskus, kirkkohallituksen muut yksiköt, hiippakuntien tuomiokapitulit ja kirkolliset järjestöt sekä oppilaitokset sovitun työjaon mukaisesti.

Henkilöstön esitysten pohjalta talousarviovuodeksi 2024 laaditun koulutussuunnitelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 11 370 euroa, mikä on edellisen vuoden tapaan noin 1,3 % talousarvioon vuodelle 2024 varatusta kokonaispalkkasummasta.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto hyväksyy liitteen mukaisen henkilökunnan koulutussuunnitelman vuodelle 2024.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 68 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Talousarvio vuodelle 2024 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026

Seurakunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota ja hyvän talouden hoidon periaatteita. Omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja riskit halliten. Talousarviossa sekä siihen liittyvässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kolmeksi vuodeksi. Talousarvio on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviovuosi (*tilikausi*) on kalenterivuosi. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä seurakunnan talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma viimeistään edellisen vuoden joulukuussa.

Kansantaloutta ovat viime vuosina haastaneet niin koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio kuin koronnousukin. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 6,5 % heinäkuussa 2023. Korkeita on nostettu useaan otteeseen inflaation hillitsemiseksi, mikä on lisännyt niin kuluttajien kuin yritystenkin kuluja. Inflaatio on hieman hidastunut, mutta se on edelleen kaukana tavoitetasosta. Korkeaa inflaatiota pitää nyt yllä maailmantaloutta leimaava suuri epävarmuus, mikä vaikeuttaa pankkien kamppailua inflaation hidastamiseksi. Suomen talouden ei ennusteta kasvavan kuluvana vuonna. Vuodelle 2024 ennustetaan kuitenkin jo 1,4 prosentin talouskasvua ja vuodelle 2025 hieman korkeampaa 1,9 prosentin talouskasvua. (VM 15.06.2023).

Iin seurakunnan talousarvio perustuu 1,50 % kirkollisverolle. Talousarviossa on varattu investointeihin yhteensä 191 000 euroa mm. Kuivaniemen kirkon eteisremonttiin, Kruununsaaren ja Kuivaniemen hautausmaiden kunnostukseen ja Karhun leirikeskukseen rakennusten korjaukseen.

Talousarvion vuosikate on 176 255 euroa ja ylijäämä 37 505 euroa.

Päätösesitys (TH)

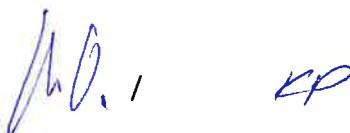
Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen mukaisen talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 69 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:



Hautaustoimen maksut 1.1.2024 alkaen

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella. Kirkkolain 3 luvun 36 §:n mukaan hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi, mitä hautaustoimilain 6 §:ssä säädetään. Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.

Hautaustoimilain 6 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Tässä pykälässä tarkoitettujen maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle. Seurakunta tai seurakuntayhtymä voi myöntää kokonaan tai osittain vapautuksen tarkoitetuista maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani, tai siihen rinnastettavasta syystä. Maksuvapautus voi koskea myös edellä tarkoitetun henkilön puolisoa.

Kirkkohallituksen yleiskirjeen (22/2012) mukaan tavoitteena on kattaa hautaustoimen kustannukset maksutuotoilla ja seurakuntien saamalla valtionrahoituksella, seurakuntien muut luonteeltaan yhteiskunnalliset tehtävät huomioon ottaen siten, että kirkollisverovaraja ei laskennallisesti tarvitsisi käyttää hautausmaiden ylläpitämiseen ja hautaustoimen palveluihin. Kirkkohallituksen suositusten mukaisesti seurakuntien tulisi kattaa hautaustoimen bruttokustannuksista 20–25 % hautasijoista ja hautaamiseen liittyvistä palveluista perittävillä maksuilla.

Hautaustoimen kustannuksina otetaan huomioon hautausmaahallinnon, hautausmaakiinteistöjen ja varsinaisen hautaustoimen kustannukset poistoineen, pääomakustannuksineen ja vyörytyskuluineen.

Kirkkohallituksen yleiskirjeen mukaan maksut voivat painottua siten, että hautaamiseen liittyvät palvelut ovat lähellä omakustannushintaa, kun taas hautasijan luovuttamiseen ja haudan hallinta-ajan pidentämiseen liittyvät maksut voivat olla selvästi omakustannushintaa alemmat.

Ulkopaikkakuntalaisilta perittävät maksut voivat olla korkeammat kuin paikkakuntalaisilta perittävät maksut, mutta tavoitteena on supistaa kovin suuriksi katsottavia eroja paikkakuntalaisten ja ulkopaikkakuntalaisten maksuissa.

lin seurakunnassa hautapaikka on maksanut 50 euroa kuollessaan kotipaikkakunnan läsnä olevaan väestöön kuuluneelle (myös väestörekisterin jäsen) ja poissaolevaan väestöön kuuluneelle. Uurnahautaus olemassa olevaan hautapaikkaan on maksanut 10 euroa. Hautapaikkamaksu on sisältänyt myös hautaamisesta aiheutuneet kulut. Kuollessaan toisessa kunnassa kirjoilla olleen hautapaikkamaksu on ollut 350 euroa. Uurnahautaus olemassa olevaan hautapaikkaan on ollut 50 euroa. Lisäksi ulkopaikkakuntalaiselta on peritty hautaamisesta aiheutuvat kulut ostopalvelun hinnaston mukaan, joka on vaihdellut hautausmaasta riippuen 248–868 euron välillä riippuen siitä onko palveluun kuulunut myös haudan peitto. Tämänhetkiset

hautaus-toimen maksut ovat olleet voimassa 1.7.2013 alkaen ja ne on vahvistettu kirkkovaltuuston kokouksessa 12.6.2013.

Hautaus-toimen toimintakulut olivat vuonna 2022 n. 260 000 € ja niiden arvioidaan olevan vuosina 2023-2026 noin 250 000 € vuodessa. Varsinaisen hautaus-toimen eli hautaamiseen liittyvät toimintakulut ovat vuodessa keskimäärin n. 80 000 €. Vuodessa hautauksia on 100-120, joten välittömät hautauspalvelujen kustannukset hautaa kohden ovat noin 670 – 800 €. Iin seurakunta saa valtion avustusta vuodessa noin 200 000 €, josta menee väestökirjanpidon palvelun ostoon aluekeskusrekisteriltä 9000 € ja kulttuurihistoriallisten arvokkaiden rakennusten ja esineistön ylläpitoon 50 000 €. Hautaus-toimen ylläpitoon jää siis noin 141 000 €, joten 109 000 € jää katettavaksi maksutuotoilla ja verotuloilla. Maksutuotot ovat olleet vain noin 19 000 €.

Päätösesitys (TH):

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen mukaiset hautaus-toimen maksut 1.1.2024 alkaen.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 70 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Kolehtisuunnitelma 1.1.2024 – 31.1.2024

Seurakunnissa tulee laatia suunnitelma (Kirkkohallituksen yleiskirje 35/2023) koottavista kolehdeista. Kirkkoneuvosto vahvistaa suunnitelman päiväjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista (KJ 5 luku 3: 5). Kirkkohallitus määrää vuosittain ns. viralliset kolehdit. Seurakunnan oma kolehtisuunnitelma voidaan laatia vasta sen jälkeen, kun kirkkohallitus on julkaissut oman kolehtipäätöksensä. Vuoden mittaan laadittaviin kolehtisuunnitelmiin sijoitetaan myös tuomiokapitulin määräämät kohteet.

Päätösehdotus (TR):

Kirkkoneuvosto hyväksyy liitteen mukaisen kolehtisuunnitelman ajalle 1.1.2024 - 31.1.2024.

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 71 §

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Kokouksen päättäminen

Kirkkoneuvosto
15.11.2023 72 §

Päätös:

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen kello 18:54.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Ne D. 1 *KB*

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

lin seurakunta

Kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä 15.11.2023

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 59 § - 64 §, 69 §, 70 §, 72 §

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 65 § - 68 §, 71 §

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.



2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Iin kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Puistotie 2, 91100 Ii

Postiosoite: Puistotie 2, 91100 Ii

Sähköposti: ii.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Liitetään pöytäkirjaan

Pöytäkirjan pykälät: 65 § - 68 §, 71 §

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näydetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

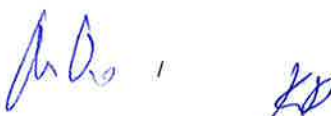
Hankintayksikkö: Iin seurakunta

Käyntiosoite: Puistotie 2, 91100 Ii

Postiosoite: Puistotie 2, 91100 Ii

Sähköposti: ii.seurakunta(at)evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.



Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintoaikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintoaikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintoaikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Liitetään pöytäkirjaan

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiäntoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiäntoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.



Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.



Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://oikeus.fi/fi/maksut-tuomioistuinlaitos)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.